

19/2017

STATSREVISORERNE
RIGSREVISIONEN

8igsrevisionens beretning om

veterinært laboratoriebyggeri på DTU

afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger

1849
147.281
237
1976
114.6
22.480
908

Juni 2018

19 /
2017

Beretning om veterinært laboratoriebyggeri på DTU

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2018

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18: Statsrevisorerne fremsender med deres eventuelle bemærkninger Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Uddannelses- og forskningsministeren samt transport-, bygnings- og boligministeren afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministrenes redegørelser.

På baggrund af ministrenes redegørelser og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i november 2018.

Ministrenes redegørelser, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorerne eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorerne Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2017, som afgives i februar 2019.

Henvendelse vedrørende
denne publikation rettes til:

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K
Telefon: 33 37 59 87
Fax: 33 37 59 95
E-mail: statsrevisorerne@ft.dk
Hjemmeside: www.ft.dk/statsrevisorerne

Yderligere eksemplarer kan
købes ved henvendelse til:

Rosendahls Lager og Logistik
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon: 43 22 73 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: distribution@rosendahls.dk
Hjemmeside: www.rosendahls.dk

ISSN 2245-3008
ISBN trykt 978-87-7434-568-8
ISBN pdf 978-87-7434-569-5

Statsrevisorernes bemærkning

BERETNING OM VETERINÆRT LABORATORIEBYGGERI PÅ DTU

Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om denne undersøgelse efter anmodning fra Finansudvalget. Baggrunden var, at Finansudvalget i forbindelse med behandling af fortroligt aktstykke B ikke kunne få oplyst, hvad 80,3 mio. kr. bevilget på Akt 77 var blevet brugt til. Begge aktstykker havde til formål at finansiere nye veterinære stald- og laboratoriefaciliteter på henholdsvis Statens Serum Institut og Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Akt 77 gav DTU mulighed for at afholde udgifter til byggeriet på i alt 142,1 mio. kr., hvoraf 80,3 mio. kr. skulle finansieres af laboratoriepuljen og 61,8 mio. kr. af DTU.

Statsrevisorerne konstaterer, at de 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen, som Finansudvalget bevilgede på Akt 77 til byggeri af veterinærlaboratoriet på DTU, ikke er blevet anvendt. Årsagen er, at DTU annullerede byggeriet i maj 2017, da byggeriet ikke kunne realiseres inden for den økonomiske ramme, og da det var uklart, om DTU fremadrettet skulle varetage det veterinære beredskab.

Statsrevisorerne konstaterer også, at budgetvejledningen ikke indeholder regler, der har forpligtet Uddannelses- og Forskningsministeriet til at orientere Finansudvalget om, at laboratoriebyggeriet var annulleret. I forbindelse med Finansudvalgets behandling af fortroligt aktstykke B gav Uddannelses- og Forskningsministeriet yderligere oplysninger vedrørende Akt 77. Der kunne dog på daværende tidspunkt fortsat være anledning til tvivl om, hvorvidt DTU fremadrettet ville anvende midlerne til at opføre veterinærlaboratoriet.

Statsrevisorerne bemærker:

- At DTU forventer, at laboratoriebyggeriets forberedende faser samlet set vil have kostet ca. 63 mio. kr.
- At Bygningsstyrelsen, som forvalter laboratoriepuljen, vurderer, at der ikke er hjemmelsgrundlag for at udbetale de 80,3 mio. kr. til DTU, da laboratoriet ikke er opført. En udbetaling fra laboratoriepuljen til dækning af nogle af DTU's omkostninger til de forberedende faser vil ifølge Bygningsstyrelsen kræve et nyt aktstykke.
- At DTU ikke er enig i Bygningsstyrelsens vurdering af udbetalingsbetingelserne, og at en vurdering heraf afventer en anmodning fra DTU og en afgørelse fra Bygningsstyrelsen.

STATSREVISORERNE,
den 20. juni 2018

Peder Larsen
Henrik Thorup
Klaus Frandsen
Søren Gade
Henrik Sass Larsen
Villum Christensen

Statsrevisorerne finder det relevant, at Uddannelses- og Forskningsministeriet vil afgive et orienterende aktstykke til Finansudvalget i 2018, der bl.a. giver en status på de 80,3 mio. kr.

Statsrevisorerne skal oplyse, at begrundelsen for at flytte opgaven vedrørende det veterinære beredskab fra DTU til Københavns Universitet/Statens Serum Institut fra 2020 vil blive undersøgt i en kommende beretning.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Introduktion og konklusion	1
1.1. Formål og konklusion	1
1.2. Baggrund	3
1.3. Revisionskriterier, metode og afgrænsning	4
2. Udgifter til veterinærlaboratoriet på DTU	6
2.1. Udbetaling af 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen	6
2.2. Orientering af Finansudvalget	8
Bilag 1. Statsrevisorernes anmodning	10
Bilag 2. Metodisk tilgang	11
Bilag 3. Ordliste	13

Undersøgelsen er en statsrevisoranmodning, og Rigsrevisionen afgiver derfor beretningen til Statsrevisorerne i henhold til § 8, stk. 1, og § 17, stk. 2, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionen har revideret regnskaberne efter § 2, stk. 1, nr. 1, jf. § 3 i rigsrevisorloven.

Beretningen vedrører finanslovens § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet og § 28. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

I undersøgelsesperioden har der været følgende ministre:

Uddannelses- og Forskningsministeriet:

Morten Østergaard: oktober 2011 - februar 2014

Sofie Carsten Nielsen: februar 2014 - juni 2015

Esben Lunde Larsen: juni 2015 - februar 2016

Ulla Tørnes: februar 2016 - november 2016

Søren Pind: november 2016 - maj 2018

Tommy Ahlers: maj 2018 -

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet:

Henrik Dam Kristensen: oktober 2011 - august 2013

Pia Olsen Dyhr: august 2013 - februar 2014

Magnus Heunicke: februar 2014 - juni 2015

Hans Christian Schmidt: juni 2015 - november 2016

Ole Birk Olesen: november 2016 -

Beretningen har i udkast været forelagt Uddannelses- og Forskningsministeriet og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, hvis bemærkninger er afspejlet i beretningen. Derudover har Sundheds- og Ældreministeriet og Miljø- og Fødevarerministeriet haft lejlighed til at afgive bemærkninger til beretningsudkastet, da begge ministerier er nævnt i beretningen.

1. Introduktion og konklusion

1.1. FORMÅL OG KONKLUSION

1. Denne beretning handler om Danmarks Tekniske Universitets (DTU) anvendelse af laboratoriepuljemidlerne bevilget på Akt 77 25/4 2013 (herefter Akt 77). Midlerne blev bevilget til at opføre nye veterinære laboratorie- og staldfaciliteter på DTU Lyngby Campus. Statsrevisorerne anmodede Rigsrevisionen om undersøgelsen i januar 2018.

2. Statsrevisorerne har herved imødekommet en anmodning fra Finansudvalget om revisionsmæssig bistand. Finansudvalget kunne i forbindelse med behandlingen af fortroligt aktstykke B ikke få oplyst, hvad 80,3 mio. kr. bevilget på Akt 77 var blevet brugt til. Begge aktstykker havde til formål at finansiere laboratoriebyggeri, der bl.a. skal bruges til at varetage det veterinære beredskab. Det fremgår af Finansudvalgets anmodning til Statsrevisorerne, at udvalget derfor finder, at der er grundlag for at undersøge, om de med Akt 77 bevilgede midler er anvendt til byggeri på DTU.

3. Det fremgår af Akt 77, at formålet var at opføre en ny laboratoriebygning og dermed gennemføre den sidste etape af DTU's samlokaliseringsplan, som skulle resultere i en besparelse og en modernisering af DTU Veterinærinstituttets laboratorier. DTU's opførelse af laboratoriet blev i aktstykket også begrundet med, at universitetet varetog det veterinære beredskab. Besparelsen skulle derfor også bidrage til at skabe økonomisk balance i DTU's løsning af denne opgave.

DTU skulle finansiere det nye veterinærlaboratorie dels gennem midler fra den såkaldte laboratoriepulje, dels gennem DTU's egne midler. Laboratoriepuljen skulle finansiere 80,3 mio. kr., og DTU skulle finansiere den resterende udgift på 61,8 mio. kr. Akt 77 gav derved DTU mulighed for at afholde udgifter på i alt 142,1 mio. kr. Bygningsstyrelsen administrerer laboratoriepuljen.

4. DTU begyndte det byggeforberedende arbejde på laboratoriet (bygning 205B) i december 2013. Byggeriet blev forsinket ad flere omgange, og DTU besluttede i maj 2017 at annullere opførelsen af laboratoriet, fordi DTU vurderede, at byggeriet ikke længere kunne realiseres inden for den økonomiske ramme. Status er derfor, at DTU ikke har opført laboratoriet.

FORTROLIGT AKT-STYKKE B

Fortroligt aktstykke B blev forelagt Finansudvalget den 29. september 2017 af Sundheds- og Ældreministeriet og tiltrådt den 23. november 2017. Aktstykket omhandler opførelse af en ny laboratoriebygning på Statens Serum Institut, der skal bruges til at varetage det veterinære beredskab fra 2020.

DET VETERINÆRE BEREDSKAB

DTU har siden 2007 varetaget en del af det veterinære beredskab, som vedrører den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinærområdet, for Miljø- og Fødevareministeriet.

NUMMERERING AF BYGNING 205B

Veterinærlaboratoriet har været nummereret på flere forskellige måder. Bygningen vil blive omtalt som bygning 205B i denne beretning i overensstemmelse med de oplysninger, der tidligere er blevet forelagt Folketinget.

LABORATORIEPULJEN

Laboratoriepuljen har til formål at modernisere statens laboratorier. Puljen stammer fra globaliseringsreserven, ejendomsvirksomhedens overførte overskud fra perioden 2007-2010 og fremtidige overskud under den almindelige virksomhed. Puljen udmøntes af Bygningsstyrelsen.

5. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om DTU har anvendt hele eller dele af bevilningen på 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen i overensstemmelse med Akt 77. Derudover har vi undersøgt, om Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Finansudvalget om væsentlige ændringer af laboratoriebyggeriet på DTU.

KONKLUSION

Rigsrevisionen konstaterer, at laboratoriepuljemidlerne på 80,3 mio. kr. bevilget på Akt 77 ikke er anvendt til byggeri af veterinærlaboratoriet på DTU. Bygningsstyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke forventer at udbetale de 80,3 mio. kr. til veterinærlaboratoriet, og at midlerne forbliver i laboratoriepuljen, hvis de ikke udbetales.

Undersøgelsen viser, at byggeriet af veterinærlaboratoriet blev annulleret, og at Bygningsstyrelsen derfor vurderer, at hjemmelsgrundlaget for udbetaling ikke er til stede. Undersøgelsen viser også, at Bygningsstyrelsen vurderer, at en eventuel udbetaling af de 80,3 mio. kr. ville kræve et nyt aktstykke.

Undersøgelsen viser derudover, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke er forpligtet til at orientere Finansudvalget om, at laboratoriebyggeriet er annulleret.

Undersøgelsen viser også, at Finansudvalget i forbindelse med udvalgets behandling af fortroligt aktstykke B bad om oplysninger vedrørende anvendelsen af midlerne bevilget på Akt 77. Det er Rigsrevisionens opfattelse, at selv om Uddannelses- og Forskningsministeriet i den forbindelse gav yderligere oplysninger, kunne der på daværende tidspunkt være anledning til tvivl om, hvorvidt DTU fremadrettet vil anvende midlerne til at opføre veterinærlaboratoriet, der skal bruges til at varetage det veterinære beredskab frem til udgangen af 2019.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har oplyst, at ministeriet forventer at afgive et orienterende aktstykke til Finansudvalget i 1. halvår 2018, der bl.a. vil give en status på de 80,3 mio. kr. Rigsrevisionen anbefaler, at dette aktstykke indeholder en orientering om annulleringen af veterinærlaboratoriet og om laboratoriepuljemidlerne bevilget på Akt 77.

1.2. BAGGRUND

6. Byggeriet af veterinærlaboratoriet på DTU Lyngby Campus udgjorde den 3. og sidste etape af DTU's samlokaliseringsplan. Samlokaliseringsplanen er nærmere beskrevet i boks 1.

BOKS 1

DTU'S SAMLOKALISERINGSPLAN

Baggrunden for DTU's samlokaliseringsplan er, at 5 sektorforskningsinstitutioner pr. 1. januar 2007 blev fusioneret med DTU. Formålet med fusionerne var at samle forskning, skabe synergier og styrke undervisningen. For at opnå fusionernes mål om at styrke forskningen og undervisningen besluttede DTU's bestyrelse i 2011 – som led i vedtagelsen af budget- og handlingsplanen for 2012 med tilhørende moderniserings- og renoveringsplan – at samle hovedparten af sine aktiviteter på 2 campuser i henholdsvis Lyngby og på Risø.

Det fremgår af Akt 42 18/12 2012, at DTU i forbindelse med samlokaliseringen skulle opføre et sammenhængende Life Science & Bioengineering-kompleks. Derudover fremgår det, at samlokaliseringen havde til formål at opnå en besparelse ved at modernisere DTU's laboratoriefaciliteter og at styrke forskningen ved at samle aktiviteter på DTU Lyngby Campus. Heraf bestod 3. etape af et særskilt laboratoriebyggeri.

Den samlede samlokaliseringsplan omfatter 3 etaper:

1. etape

DTU Space flytter fra Rockefellercenteret til DTU Lyngby Campus.

2. etape

DTU integrerer de laboratorietunge aktiviteter under DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Aqua og DTU Veterinærinstitutionen med institutternes øvrige aktiviteter på DTU Lyngby Campus.

3. etape

DTU opfører en særskilt bygning i bygningskomplekset Life Science & Bioengineering på DTU Lyngby Campus som erstatning for indeslutningsfaciliteterne på Lindholm. Bygningen skulle indeholde nogle specialiserede indeslutningslaboratorier og forsøgsdyrsfaciliteter.

Det fremgår af Akt 42, at DTU skulle opføre ca. 30.000 m² nybyggeri i forbindelse med etape 1-3. Heraf udgør det nye veterinærlaboratorie, som opføres i forbindelse med 3. etape, ca. 10 % af det samlede areal.

Kilde: Akt 42 18/12 2012 og Akt 77 25/4 2013.

AKT 42 18/12 2012

Akt 42 vedrører 1. og 2. etape af DTU's samlokaliseringsplan. Akt 42 gav hjemmel til, at DTU kunne anvende laboratoriepuljemidler til samlokaliseringsplanen. Laboratoriepuljemidlerne for 1. etape er udbetalt, mens udbetaling af midlerne til 2. etape afventer et endeligt byggeregnskab. Bygningerne opført i forbindelse med 1. og 2. etape blev indviet på DTU i efteråret 2017.

7. Akt 77 omhandler 3. etape af samlokaliseringen og giver DTU mulighed for at anvende 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen og 61,8 mio. kr. fra DTU's egenfinansiering til at opføre en bygning med nye veterinære laboratorie- og staldfaciliteter, der skulle anvendes af DTU Veterinærinstitutionen. Det fremgår af Akt 77, at DTU bl.a. ville opføre det nye laboratorie for at opnå en besparelse på driften af laboratoriebygninger og for at kunne varetage det veterinære beredskab, som DTU siden 2007 har varetaget for Miljø- og Fødevarerministeriet.

8. I 2013 begyndte DTU det byggeforberedende arbejde på laboratoriet. Byggeriet blev forsinket flere gange på grund af for høje budgetoverslag fra projektets rådgiver. DTU besluttede i maj 2017 at stoppe byggeriet, da den afsluttende tilbudsrunde viste, at de forventede omkostninger til byggeriet ville blive ca. 200 mio. kr. dyrere end forventet. Derudover var det uklart, om DTU fremadrettet skulle varetage det veterinære beredskab.

Det fremgår af DTU's foreløbige byggeregnskab, at universitetet har brugt ca. 52 mio. kr. på byggeriets indledende faser. Det er fordelt dels på bogførte driftsudgifter i perioden 2012-2017 med ca. 16,7 mio. kr., dels på udgifter til hovedprojektering og indgåede kontrakter med ca. 35,3 mio. kr. Det fremgår endvidere af byggeregnskabet, at DTU bl.a. har afholdt udgifter til byggeplads, totalrådgiver og advokatbistand. DTU har oplyst, at dette forbrug er finansieret af universitetets driftsmidler.

Derudover har DTU oplyst, at universitetet har hensat 11 mio. kr. til forventede afslutningsudgifter. Samlet set forventer DTU dermed, at det forberedende arbejde på veterinærlaboratoriet vil have kostet ca. 63 mio. kr.

1.3. REVISIONSKRITERIER, METODE OG AFGRÆNSNING

Revisionskriterier

9. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om DTU har anvendt hele eller dele af bevilningen på 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen i overensstemmelse med Akt 77. Derudover har vi undersøgt, om Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Finansudvalget om væsentlige ændringer af laboratoriebyggeriet.

Vi lægger følgende revisionskriterier til grund for vores vurdering:

- Hvilke betingelser der er for at få udbetalt laboratoriepuljemidlerne, om midlerne er blevet udbetalt, og om midlerne kan udbetales på et senere tidspunkt.
- Uddannelses- og Forskningsministeriets orientering af Finansudvalget skal være sket i henhold til budgetvejledningens afsnit om orientering i forbindelse med væsentlige ændringer af bygge- og anlægsprojekter.

Metode

10. Undersøgelsen omfatter navnlig Uddannelses- og Forskningsministeriet, herunder DTU, og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, herunder Bygningsstyrelsen. Derudover har Sundheds- og Ældreministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet haft lejlighed til at afgive bemærkninger til beretningsudkastet, da begge ministerier er nævnt i beretningen.

11. Undersøgelsen er baseret på en gennemgang af dokumenter fra og møder med Uddannelses- og Forskningsministeriet, DTU og Bygningsstyrelsen.

12. Undersøgelsens konklusion bygger på Rigsrevisionens vurdering af, om revisionskriterierne er opfyldt.

13. Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, jf. bilag 2.

Afgrænsning

14. Undersøgelsen omfatter den del af Statsrevisorernes anmodning, der handler om, hvorvidt DTU har anvendt de bevilgede midler i overensstemmelse med Akt 77, herunder om DTU har bygget et laboratorium. Undersøgelsen omhandler perioden 2013 - maj 2018.

15. Undersøgelsen omfatter ikke den del af Statsrevisorernes anmodning, der vedrører begrundelsen for at flytte opgaven vedrørende det veterinære beredskab og sagsforløbet i den forbindelse. Flytningen af opgaven medfører bl.a., at der skal etableres et laboratorium på Københavns Universitet/Statens Serum Institut, som overtager det veterinære beredskab fra DTU med virkning fra 2020. Rigsrevisionen planlægger at afgive en særskilt beretning herom. Vi har valgt at behandle anmodningen i 2 undersøgelser for at afgive en beretning til Statsrevisorerne om DTU's anvendelse af bevillingen på Akt 77 allerede i juni 2018.

Derudover omfatter undersøgelsen ikke en vurdering af DTU's håndtering af byggesagen vedrørende laboratoriet, herunder tidsplan og budgettering.

16. Statsrevisorernes spørgsmål og angivelse af, i hvilke kapitler spørgsmålene bliver besvaret, fremgår af bilag 1. I bilag 2 er undersøgelsens metodiske tilgang beskrevet. Bilag 3 indeholder en ordliste, der forklarer udvalgte ord og begreber.

2. Udgifter til veterinær-laboratoriet på DTU

2.1. UDBETALING AF 80,3 MIO. KR. FRA LABORATORIE-PULJEN

17. Vi har undersøgt, om DTU har fået udbetalt midler fra laboratoriepuljen til at dække sit forbrug på veterinærlaboratoriet. Derfor har vi gennemgået, hvilke betingelser der er for at få udbetalt midlerne, om midlerne er blevet udbetalt, og om midlerne kan udbetales på et senere tidspunkt.

18. Betingelserne for, at Bygningsstyrelsen udbetaler laboratoriepuljemidlerne til DTU, fremgår af:

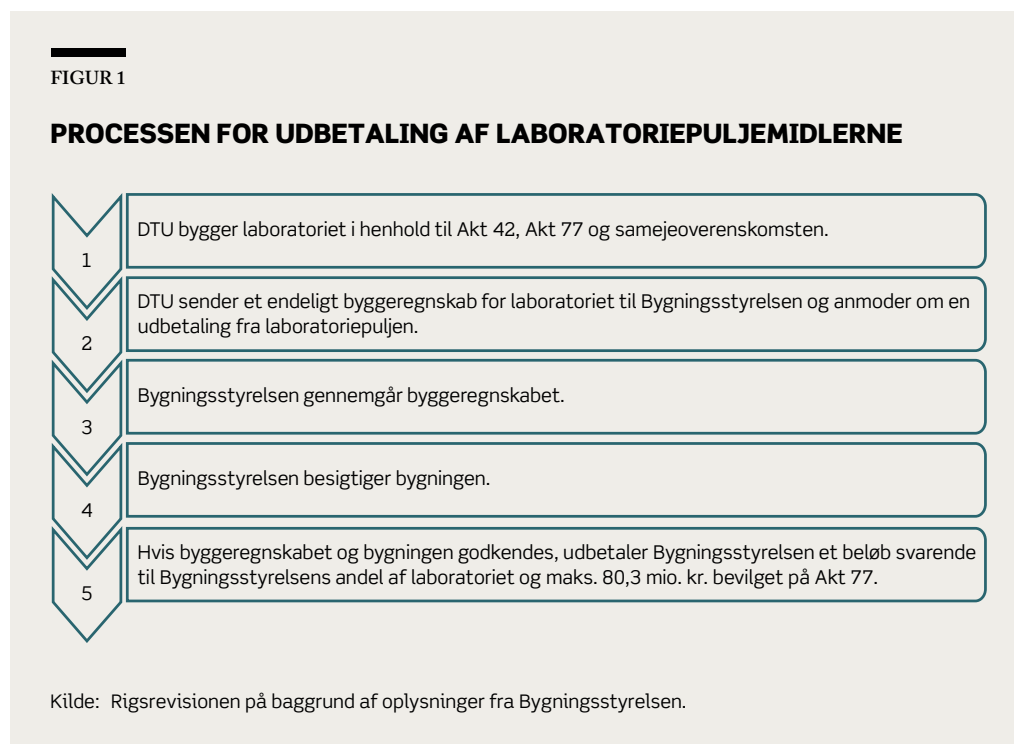
- Akt 42 18/12 2012
- Akt 77 25/4 2013
- Samejeoverenskomst om anvendelse af Unilabmidler på DTU fra september 2013, som der henvises til i Akt 77
- Aftale om proces for overførsel af laboratoriemidler fra Bygningsstyrelsen til DTU fra november 2013.

SAMEJEOVERENS-KOMSTEN

I forbindelse med anvendelse af laboratoriepuljemidlerne på DTU har DTU og Bygningsstyrelsen indgået en samejeoverenskomst vedrørende byggerierne for hver af samlokaliseringsplanens 3 etaper.

Vores gennemgang viser, at det fremgår af Akt 42 og Akt 77, at bevillingen på 80,3 mio. kr. er knyttet til opførelsen af laboratoriet – nærmere bestemt bygning 205B. Det fremgår af *Aftale om proces for overførsel af laboratoriemidler fra Bygningsstyrelsen til DTU*, at midlerne først udbetales, når DTU indsender et endeligt byggeregnskab for laboratoriet til Bygningsstyrelsen, og når styrelsen kan besigtige laboratoriet. Bygningsstyrelsen har derudover oplyst, at det ifølge betingelserne ikke er muligt at få udbetalt en del af bevillingen fra laboratoriepuljen, medmindre laboratoriet er opført i henhold til samejeoverenskomsten.

Figur 1 viser processen frem mod udbetaling af laboratoriepuljemidlerne.

19. Vores gennemgang af, om laboratoriepuljemidlerne på 80,3 mio. kr. er udbetalt til DTU, viser, at det fremgår af Transport-, Bygnings- og Boligministeriets *Status for anlægs- og byggeprojekter, 2. halvår 2017*, at der er afsat 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen til samlokaliseringsplanens 3. etape på DTU. Derudover viser gennemgangen, at de 80,3 mio. kr. fortsat var en del af den samlede saldo for Bygningsstyrelsens hensatte tilsagn til DTU Campus Lyngby i februar 2018. Endelig har Bygningsstyrelsen oplyst, at midlerne fra laboratoriepuljen ikke er udbetalt til DTU.

Bygningsstyrelsen forventer heller ikke, at DTU kan få udbetalt de 80,3 mio. kr. bevilget på Akt 77, da laboratoriet ikke er blevet bygget. Dermed vurderer Bygningsstyrelsen, at der ikke er hjemmel til at udbetale laboratoriepuljemidlerne. Bygningsstyrelsen har oplyst, at en udbetaling fra laboratoriepuljen til at dække nogle af de udgifter, som DTU har haft i forbindelse med forberedelsen af laboratoriet, vil kræve et nyt aktstykke. Bygningsstyrelsen har oplyst, at dette skyldes, at samejeoverenskomsten vedrører en færdiggjort bygning, og at midlerne derfor ikke kan udbetales til at dække forberedelsesudgifterne til laboratoriet. Bygningsstyrelsen vurderer også, at midlerne ikke kan udbetales til DTU til at dække udgifter til andre laboratoriebygninger, fordi midlerne er bevilget til det specifikke laboratorie. Ifølge Bygningsstyrelsen vil det derfor kræve et nyt aktstykke at få udbetalt midlerne til andre laboratoriebygninger. Endelig har Bygningsstyrelsen oplyst, at de ubrugte midler forbliver i laboratoriepuljen, hvorefter de kan bevilges på et nyt aktstykke eller via de almindelige regler for projekter under den statslig huslejeordning til modernisering af laboratorier.

20. DTU har oplyst, at DTU opfatter 2. og 3. etape som et samlet byggeprojekt. Det er endvidere DTU's opfattelse, at laboratoriepuljemidlerne, som blev bevilget til laboratoriet på Akt 77, burde kunne udbetales til DTU på baggrund af universitetets udførelse af samlokaliseringsplanen, som bl.a. betyder, at DTU har opført en række nye laboratorier. DTU har endvidere oplyst, at DTU forventer at anmode om udbetaling af de 80,3 mio. kr. til at dække udgifter til laboratorier opført i forbindelse med 1. og 2. etape eller til andre laboratoriefaciliteter. Endelig har DTU oplyst, at det er DTU's vurdering, at de ubrugte laboratoriepuljemidler skal udmøntes til laboratorieinvesteringer på DTU.

21. Undersøgelsen viser, at DTU ikke har anmodet om at få laboratoriepuljemidlerne udbetalt, og at sagsbehandlingen i Bygningsstyrelsen ikke er begyndt. DTU har derfor ikke fået udbetalt midler fra laboratoriepuljen, og de 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen står hensat hos Bygningsstyrelsen.

Undersøgelsen viser også, at Bygningsstyrelsen vurderer, at betingelserne for udbetaling af midlerne ikke er opfyldt, fordi laboratoriet ikke er blevet bygget, og at hjemmelsgrundlaget for udbetaling dermed ikke er til stede. Undersøgelsen viser dog, at DTU ikke er enig i Bygningsstyrelsens vurdering af udbetalingsbetingelserne, og at denne uenighed endnu ikke er løst. Det er dermed Rigsrevisionens opfattelse, at den eventuelle udbetaling af midlerne afventer en anmodning fra DTU og dernæst Bygningsstyrelsens afgørelse heraf.

2.2. ORIENTERING AF FINANSUDVALGET

22. Vi har undersøgt, om Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Finansudvalget om væsentlige ændringer af veterinærlaboratoriet på DTU. I den forbindelse har vi undersøgt, hvilke oplysninger Finansudvalget har modtaget om laboratoriebyggeriet på DTU.

23. Det fremgår af budgetvejledningen, at Finansudvalget skal forelægges væsentlige ændringer i bygge- og anlægsprojekter i finansårets løb, herunder hvis totaludgiften øges med mindst 10 % eller mindst 10 mio. kr. Budgetvejledningen indeholder ikke retningslinjer for forelæggelse for Finansudvalget, hvis midlerne ikke anvendes, eller hvis der er tale om en ændring af, hvordan midlerne anvendes inden for hjemmelsgrundlaget.

24. Finansudvalget blev i 2013 forelagt aktstykke 77 af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Akt 77 havde til formål at give DTU adgang til at afholde udgifter til opførelsen af en laboratoriebygning. Det fremgår af Akt 77, at udgifterne skulle finansieres dels af 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen, dels af DTU's egenfinansiering. Derudover fremgår det af Akt 77, stk. b, at den nye laboratoriebygning på DTU bl.a. skulle bruges til at varetage det veterinære beredskab.

Finansudvalget blev i 2017 forelagt fortroligt aktstykke B af Sundheds- og Ældreministeriet. Aktstykket havde til formål at give Statens Serum Institut adgang til at afholde udgifter til en ny laboratoriebygning. Det fremgår af aktstykket, at finansieringen skal ske gennem Statens Serum Instituts optagelse af statsgaranterede lån. Det fremgår også af stk. a i aktstykket, at laboratoriebygningen vil blive brugt til at varetage det veterinære beredskab fra 2020.

25. Finansudvalget stillede i forbindelse med udvalgets behandling af fortroligt aktstykke B en række spørgsmål, bl.a. vedrørende bevillingen på 80,3 mio. kr., som blev givet på Akt 77. I den forbindelse kunne Finansudvalget ikke få oplyst, hvad beløbet på 80,3 mio. kr. var blevet brugt til. Uddannelses- og Forskningsministeriet orienterede i et notat til Finansudvalget i november 2017 om, at de 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen på daværende tidspunkt ikke var udbetalt til DTU. Det fremgår også af notatet, at Uddannelses- og Forskningsministeriet forventer at forelægge et orienterende aktstykke om DTU's anvendelse af laboratoriepuljemidler i forbindelse med samlokaliseringsplanen. Uddannelses- og Forskningsministeriet har i forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse oplyst, at ministeriet forventer at forelægge aktstykket for Finansudvalget i 1. halvår 2018, hvis Bygningsstyrelsen har afsluttet sagsbehandlingen vedrørende udbetalingen af laboratoriepuljemidlerne til DTU. Det fremgår ikke af notatet til Finansudvalget, at laboratoriebyggeriet på DTU blev annulleret i maj 2017.

26. Undersøgelsen viser, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ifølge budgetvejledningen ikke er forpligtet til at orientere Finansudvalget om annulleringen af laboratoriebyggeriet.

Undersøgelsen viser også, at Finansudvalget i forbindelse med udvalgets behandling af fortroligt aktstykke B har bedt om oplysninger vedrørende anvendelsen af midlerne bevilget på Akt 77. Det er Rigsrevisionens opfattelse, at selv om Uddannelses- og Forskningsministeriet i den forbindelse gav yderligere oplysninger, kunne der på daværende tidspunkt være anledning til tvivl om, hvorvidt DTU fremadrettet vil anvende midlerne til at opføre veterinærlaboratoriet, der skal bruges til at varetage det veterinære beredskab frem til udgangen af 2019.

Endelig viser undersøgelsen, at Uddannelses- og Forskningsministeriet forventer at afgive et orienterende aktstykke, når Bygningsstyrelsen har afsluttet sagsbehandlingen vedrørende udbetalingen af laboratoriepuljemidler til DTU's samlokalisering. Det er Rigsrevisionens opfattelse, at dette aktstykke bør indeholde en orientering om annulleringen af veterinærlaboratoriet og om laboratoriepuljemidlerne bevilget på Akt 77.

Rigsrevisionen, den 13. juni 2018

Lone Strøm

/Mads Nyholm Jacobsen

BILAG 1. STATSREVISORERNES ANMODNING

Undersøgelsen skal ifølge Statsrevisorerne	Vi undersøger	Her besvares spørgsmålet
Vurdere begrundelsen for at flytte laboratoriet fra DTU til Københavns Universitet og de økonomiske konsekvenser heraf.	Vi undersøger ikke dette spørgsmål i denne beretning.	Spørgsmålet besvares i en kommende beretning.
Undersøge sagsforløbet omkring etableringen af et veterinært laboratoriebyggeri på DTU/Statens Serum Institut, herunder hvordan bevillingen på 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen er anvendt, og om bevillingsreglerne er overholdt.	Vi undersøger, hvordan bevillingen på 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen er anvendt, og om bevillingsreglerne er overholdt. Vi undersøger ikke sagsforløbet omkring etableringen af et veterinært laboratoriebyggeri på DTU/Statens Serum Institut, da dette vil indgå i en særskilt beretning til Statsrevisorerne.	Afsnit 2.1 og 2.2. Spørgsmålet besvares i en kommende beretning.
Undersøge, om de med Akt 77 bevilgede midler er anvendt til byggeri på DTU.	Vi undersøger, om DTU har anvendt de med Akt 77 bevilgede midler til byggeri på DTU.	Afsnit 2.1.

BILAG 2. METODISK TILGANG

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om DTU har anvendt hele eller dele af bevillingen på 80,3 mio. kr. fra laboratoriepuljen i overensstemmelse med Akt 77 25/4 2013. Derudover har vi undersøgt, om Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Finansudvalget om væsentlige ændringer af laboratoriebyggeriet.

Vi lægger følgende revisionskriterier til grund for vores vurdering:

- Hvilke betingelser der er for at få udbetalt laboratoriepuljemidlerne, om midlerne er blevet udbetalt, og om midlerne kan udbetales på et senere tidspunkt.
- Uddannelses- og Forskningsministeriets orientering af Finansudvalget skal være sket i henhold til budgetvejledningens afsnit om orientering i forbindelse med væsentlige ændringer af bygge- og anlægsprojekter.

I undersøgelsen indgår navnlig Uddannelses- og Forskningsministeriet, herunder DTU, og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, herunder Bygningsstyrelsen. Derudover har Sundheds- og Ældreministeriet og Miljø- og Fødevarerministeriet haft lejlighed til at afgive bemærkninger til beretningsudkastet, da begge ministerier er nævnt i beretningen.

Undersøgelsen omhandler perioden 2013 - maj 2018.

Undersøgelsen bygger på en gennemgang af dokumenter. Vi har desuden holdt møder med centrale aktører på området.

Væsentlige dokumenter

Vi har gennemgået en række dokumenter, herunder:

- Akt 42 og Akt 77 om DTU's samlokaliseringsplan på DTU Lyngby Campus
- Samejeoverenskomst om anvendelse af Unilabmidler på DTU fra september 2013, som der henvises til i Akt 77
- Aftale om proces for overførsel af laboratoriemidler fra Bygningsstyrelsen til DTU fra november 2013
- DTU's genopretningsplan
- udvalgte regnskaber, årsrapporter og bestyrelsesmødereferater fra DTU
- Transport-, Bygnings- og Boligministeriets status for anlægs- og byggeprojekter fra 2. halvår 2017, Bygningsstyrelsens årsrapport for 2016 og kontoudtog vedrørende tilsagn til DTU Campus Lyngby fra februar 2018
- dokumenter fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, DTU og Bygningsstyrelsen vedrørende rammerne for DTU's brug af laboratoriepuljemidlerne, DTU's anvendelse af laboratoriepuljemidlerne, Uddannelses- og Forskningsministeriets orientering af Finansudvalget og status på byggeriet af det veterinære laboratorie
- udvalgte dele af DTU's korrespondance med Bygningsstyrelsen og Uddannelses- og Forskningsministeriet om fx rammerne for udbetaling af laboratoriepuljemidlerne og status på byggeriet af det veterinære laboratorie.

Formålet med gennemgangen af dokumenterne har bl.a. været at undersøge DTU's eventuelle forbrug af laboratoriepuljemidlerne og betingelserne for udbetaling.

Møder

Vi har holdt møder med:

- Uddannelses- og Forskningsministeriet
- DTU
- Bygningsstyrelsen.

Formålet med møderne har bl.a. været at undersøge status på byggeriet af det veterinære laboratorie, hvilke betingelser der ligger til grund for en eventuel udbetaling af laboratoriepuljemidler og status for orientering af Finansudvalget. Derudover har vi holdt møder med Miljø- og Fødevareministeriet.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

BILAG 3. ORDLISTE

Det veterinære beredskab	Det veterinære beredskab omfatter forskning, rådgivning, diagnostik og laboratorieanalyser i forbindelse med overvågning og bekæmpelse af ca. 80 husdyrsygdomme. En del af det veterinære beredskab er den forskningsbaseret myndighedsbetjening på veterinærområdet, som er universiteternes myndighedsbetjening til ministerierne i medfør af en aftale mellem det enkelte universitet og ministerium.
Samejeoverenskomst	En aftale mellem 2 eller flere parter, der sammen ejer en fast ejendom. DTU og Bygningsstyrelsen har indgået en samejeoverenskomst om anvendelse af Unilabmidler på DTU vedrørende 3. etape af universitetets samlokaliseringsplan til opførelse af en ny bygning, som opdeles i 2 ideelle andele i forhold til hver parts finansiering af byggeriet ud fra det endelige byggeregnskab.
Samlokaliseringsplan	DTU's bestyrelse besluttede i 2011 – som led i vedtagelsen af budget- og handlingsplanen for 2012 med tilhørende moderniserings- og renoveringsplan – at samle hovedparten af sine aktiviteter på 2 campusser i henholdsvis Lyngby og på Risø gennem en samlokaliseringsplan.
Sektorforskningsinstitutter	Sektorforskning er en offentligt finansieret forskningsaktivitet inden for en nærmere afgrænset del eller sektor af den offentlige forvaltning. Sektorforskningen udføres af særlige sektorforskningsinstitutioner, der er selvstændige institutioner under en ressortministers ansvar. Sektorforskningen har som hovedopgave på et fagligt forsvarligt grundlag at medvirke ved udviklingen af den eller de sektorer, det enkelte ressortministerium har ansvaret for. 9 sektorforskningsinstitutter blev pr. 1. januar 2007 sammenlagt med 5 universiteter, hvorfra der ydes forskningsbaseret myndighedsbetjening til fagministerierne.
Veterinærlaboratoriet	Det laboratorie, som Finansudvalget med Akt 77 giver tilslutning til bliver bygget i forbindelse med DTU's 3. etape af universitetets samlokaliseringsplan på DTU Lyngby Campus – også kaldet bygning 205B.